

Motion till riksdagen 2020/21:2304

av **Sten Bergheden (M)**

Skredrisken i Götaälvdalen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skredrisken i Götaälvdalen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dalgången kring Göta älv är Sveriges mest skredfrekventa dalgång och ett område där skred medför stora konsekvenser. Surteraset 1950 och Götaraset 1957 är exempel på ras i närtid. Dessa ras visar på de krafter som sätts igång och vilka tragiska konsekvenser det kan medföra. Vid Götaraset miste tre människor livet.

Götaälvdalen är just nu inne i en stor exploateringsperiod. Göteborgsregionen behöver växa och älvdalen anses ha stor potential till utbyggnad. Därför har stora investeringar inom infrastruktur gjorts som nya motor- och järnvägar. De närliggande kommunerna längs älvdalen förbereder nya detaljplaner för både bostadsområden och industriområden, så att en ökad förtätning kan ske.

SGI:s (Statens geotekniska institut) och övriga tillgängliga utredningar visar på höjd temperatur och att nederbörden ökar. Ett ökat vatteninnehåll i marken och en ökad mängd vatten i Göta älv medför ökad erosion och visar på de klimatpåverkande faktorerna för en ökad skredrisk. Till detta kommer den samhällspåverkande faktorn i form av förändrad bebyggelse.

Skredsäkrande åtgärder behöver göras omgående, utan dröjsmål. Oavsett om man vidtar andra åtgärder för att minska vattenflödet i Göta älv, t ex i form av en kanal eller tunnel västerut från södra Vänern, visar den kartläggning som gjorts av skredrisken i Götaälvdalen att risken är överhängande att ett nytt stort ras kan inträffa och att det är ganska stora områden som är rödmarkerade, dvs. där risken är som mest överhängande och där konsekvenserna är som störst. Genom att säkra Göta älvs säkerhet kan dessutom också Vänern och dess område lättare få bort vattnet vid en eventuell översvämning.

Det är viktigt att det finns en långsiktig plan för att ta itu med skredriskerna och finansieringen av dessa. Vid ett skred skulle kostnaderna bli omfattande och inte minst skulle människors liv kunna vara i fara.

Åtgärder för att öka skredsäkerheten i Götaälvdalen är förknippade med kostnader i miljardklassen. Dock skall det beaktas att det inte är rimligt att göra alla åtgärder på en gång utan att det handlar om en tidsperiod på minst 10 år, troligen betydligt längre.

I SGI:s Götaälvutredning bedöms det att det är möjligt och rimligt att vidta åtgärder så att tappningen i älven kan ökas samtidigt som skredriskerna minskas. I utredningen föreslås olika geotekniska förstärkningsarbeten samt inrättandet av en delegation för klimatanpassning i Götaälvdalen för att klargöra ansvarsförhållanden, samordning av investeringar och finansiering av åtgärderna.

Finansiering av skredsäkerheten riskerar att bli en tung belastning på kommunerna i älv dalen. Därför ombeds regeringen att skyndsamt se över möjligheten att skapa en långsiktigt hållbar modell för de åtgärder som krävs för att förbättra skredsäkerheten i Götaälvdalen.

Sten Bergheden (M)